

[I. A. Hansen.]

udelukket af det britiske Verdensriges iboende nøgterne Fornuft.“

Ja, der har vi den højtærede Udenrigsminister i Nærbelysning. Jeg beder bemærket, at den Mand, som giver disse Oplysninger, er en Ven, en Ven og nær Meningsfælle af den højtærede Udenrigsminister; det er en Mand, som i de bevægede Dage stod ved hans Side, og Hr. Edvard Brandes indtog saa sandt ikke en Fagministers tilbagetrunkne Stilling, han var i høj Grad politisk Minister. Han var en Mand med en stærk retningsbestemmende Stilling i det daværende Kabinet, og i de bevægede Dage, der her er Tale om, udfoldede han, som alle ved, en meget stor politisk Aktivitet. Hans Vidnesbyrd om disse Begivenheder og den daværende Forsvarsministers og Udenrigsministers Vurdering af Forholdene er derfor uforkasteligt. Den højtærede Udenrigsminister var indtil den sidste Dag Stormagtskrigsbenægter, og selv da Lynet slog ned, formente han ikke mange Timer før den engelske Krigserklæring, at Englands Deltagelse i en europæisk Konflikt var udelukket.

Jeg har ikke mere at tilføje. En Politiker, som har taget saa afgørende fejl i sin Vurdering af Forholdene i en kritisk Situation, den højtærede Udenrigsminister maa forstaa, at en saadan Politikers Skøn ikke kan være betryggende for hans Landsmænd, naar det gælder Vurderingen af Verdenspolitikken i en Tid, da nye Uvejrsskyer er under Optræk.

Axel Dam: Naar det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen angreb Retsforbundet ud fra den Forudsætning, at det ærede Medlem Hr. Geert-Jørgensen talte som Partiets Ordfører, maa det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen, da han er kommet op paa Talerstolen, have glemt de Oplysninger, han havde faaet umiddelbart, forinden han gik herop, nemlig at den Forudsætning, han talte ud fra, ikke var rigtig; men for at det ærede Medlem og det høje Ting ogsaa kan faa det at vide, nødes jeg altsaa til at gentage her, at det ærede Medlem Hr. Geert-Jørgensen ikke talte i Ordførernes Række, han talte i Jeg-Form og ud fra sin egen Opfattelse. Da jeg ved første Behandling af Lovforslaget talte paa dette Sted, erklærede jeg, at vi i Retsforbundet var Tilhængere af den tvungne Værnepligts Afskaffelse; det betyder dog ikke for mit Vedkommende, at jeg vil stemme for ethvert Forslag, der indeholder en saadan Bestemmelse. Det er rigtigt, at jeg selv

kritiserede dette Forslag; jeg udtalte for øvrigt ikke noget om, hvorledes jeg vilde stemme, men jeg udtalte Ønsket om, at det vilde blive Genstand for en saa grundig Behandling, at man eventuelt kunde komme til at slutte sig til det. I saa Henseende har jeg ikke i mindste Maade ændret min Mening; jeg stemmer ikke for Lovforslaget, men det forhindrer paa ingen Maade, at mine Partifæller kan stemme ganske efter deres Overbevisning i alle Sager, som beror paa et Skøn, og for en stor Del ogsaa paa Følelsesmotiver, som det ogsaa blev fremhævet fra anden Side, at disse Afgørelser gør, og da Retsforbundet som saadant ikke har noget Militærforslag at stille frem, er vi fuldstændig frit stillet, og vi generer os ikke, skammer os ikke overfor Offentligheden ved at vedgaa, at vi har den fuldeste Frihed til i en saadan Sag at stemme hver efter sin Overbevisning.

Ole Bjørn Kraft: Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen udtalte fra denne Talerstol, at det ikke var hans Hensigt at diskutere Ansvar for Flaadens Tilstand og de Begivenheder, som førte dertil, men det er karakteristisk for den Maade, det ærede Medlem polemiserer paa, at han alligevel henkastede en Bemærkning, hvis eneste Formaal alligevel var dette at efterlade en ganske bestemt Opfattelse af, hvorledes denne Sag hang sammen. Jeg tror dog ikke, at det derigennem vil lykkes det ærede Medlem at forrykke den enkle og klare Kendsgerning, at det, det konservative Folkeparti forlangte af Venstres Regering, var det simple, at den opfyldte Forpligtelsen til at lade Finanslovens Bevillinger svare til, hvad Loven forudsatte, hvad Lovens Bud krævede. Jeg tror, at det i det hele taget vilde være klogt baade af det ærede Medlem og af Venstrespartiet, om man efterhaanden indstillede sig paa, at saaledes var Sammenhængen, fordi man selv er ved at indrømme, at de Synspunkter, som laa til Grund for den konservative Betragtning, var rigtige. Det er blevet erkendt i dette Ting af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, og det er blevet erkendt i det andet Ting af Hr. Hauch, og jeg har netop for et Par Minutter siden faaet overrakt en Betænkning, som er afgivet af Landstingsudvalget angaaende Lovforslaget om ekstraordinære Bevillinger til Omdannelse og Supplerings af Hærens Bygninger. Her skriver Venstremindretallet:

„Erfaringen har vist, og man har fra alle Sider erkendt, at Forsvarsordningen af 1922 ikke lod sig føre ud i